

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-09956/2019-ERU
Č. j. 09956-75/2019-ERU

V Ostravě dne 22. června 2023

USNESENÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle ust. § 50 odst. 2 zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 31. prosince 2021, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-09956/2019-ERU, zahájeném dne 9. října 2019 z moci úřední podle ust. § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupku, kterým je

společnost **1. písecká lesní a dřevařská, a.s.**,
se sídlem Brloh 12, 397 01 Drhovle, IČO: 251 98 611,
zast. JUDr. Stanislavem Vachtou, LL.M., advokátem
se sídlem v Českých Budějovicích, Krajinská 251/16,

ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 49 odst. 1 písm. c) zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 31. prosince 2020 (dále všechna znění jen „zákon o podporovaných zdrojích energie“), rozhodl

t a k t o :

Správní řízení vedené Energetickým regulačním úřadem s obviněným z přestupku, společností **1. písecká lesní a dřevařská, a.s.**, se sídlem Brloh 12, 397 01 Drhovle, IČO: 251 98 611 (dále též jen „účastník řízení“), pod sp. zn. OSR-09956/2019-ERU, pro podezření ze spáchání **přestupku podle ust. § 49 odst. 1 písm. c) zákona o podporovaných zdrojích energie**, kterého se účastník řízení jakožto dodavatel paliva z biomasy měl dopustit tím, že v rozporu s ust. § 7 odst. 5 zákona o podporovaných zdrojích energie nesplnil povinnost uchovávat úplné a pravdivé dokumenty a záznamy o použitých druzích biomasy a o způsobu jejich využití pro výrobu paliv v rozsahu stanoveném vyhláškou č. 477/2012 Sb., o stanovení druhů a parametrů podporovaných obnovitelných zdrojů pro výrobu elektřiny, tepla nebo biometanu a o stanovení a uchovávání dokumentů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“), když v rámci kontroly provedené Energetickým regulačním úřadem v období od 1. dubna 2019 do 1. října 2019 doložil Prohlášení výrobce nebo dodavatele paliva z biomasy vyhotovené ve smyslu ust. § 6 odst. 1 vyhlášky za rok 2017 s nepravdivými údaji o odebrané biomase od producentů biomasy, společností GABSETA s.r.o. (IČO: 243 10 689) a MC Miscanthus – Centrum s.r.o. (IČO: 027 32 483), a nepravdivými údaji o dodání této biomasy odběrateli, společností Plzeňská teplárenská, a.s. (IČO: 497 90 480),

se v souladu s ust. § 86 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky

z a s t a v u j e,

neboť skutek není přestupkem.

Odůvodnění

- [1] Energetický regulační úřad (dále jen „ERÚ“ či „správní orgán“) zahájil dne 1. dubna 2019 kontrolu u účastníka řízení, jejímž předmětem bylo dodržování povinností vyplývajících z ust. § 7 odst. 5 zákona o podporovaných zdrojích energie v návaznosti na ust. § 6 a § 7 vyhlášky. O výsledku kontroly byl vyhotoven Protokol o kontrole č. K029219, evidovaný pod č. j. 03825-16/2019-ERU.
- [2] V rámci provedené kontroly bylo z účastníkem řízení předložených Prohlášení výrobce nebo dodavatele paliva z biomasy, vyhotovených ve smyslu ust. § 6 vyhlášky a části A) její přílohy č. 3 zjištěno, že účastník řízení měl společností Plzeňská teplárenská, a.s. dodávat palivo z cíleně pěstované biomasy ve smyslu ust. § 7 vyhlášky. Účastník řízení měl nakupovat cíleně pěstovanou biomasu od producentů cíleně pěstované biomasy společností GABSETA s.r.o. a MC Miscanthus – Centrum s.r.o.
- [3] Účastník řízení předložil ERÚ v rámci kontroly prováděné u společností Plzeňská teplárenská, a.s. Prohlášení výrobce nebo dodavatele paliva z biomasy z roku 2017 a 2018 [REDACTED] vyhotovená účastníkem řízení a daňové doklady z roku 2016 a 2017 [REDACTED] včetně souhrnů váženek k těmto jednotlivým daňovým dokladům, které byly vystaveny účastníkem řízení. Z výše uvedených prohlášení, váženek a daňových dokladů vyplývá, že účastník řízení dodal společnosti Plzeňská teplárenská, a.s., palivo z biomasy kategorie 1, tj. cíleně pěstovanou biomasu, v množství [REDACTED] t. Producenty této dodané biomasy byly společnosti GABSETA s.r.o. a MC Miscanthus – Centrum s.r.o.
- [4] Účastník řízení byl v rámci kontroly ERÚ vyzván k předložení dokumentů a záznamů, které by potvrdily pravdivost údajů, které účastník řízení uvedl v Prohlášení. Účastník řízení ERÚ sdělil, že potřebná data má v elektronické podobě uzamčena na serveru z důvodu útoku hackerů a dosud se je nepodařilo odkódovat, přičemž v papírové podobě je nemá k dispozici a musí je proto opětovně vyžádat u dodavatelů. Jako doložení stavu uzamčení serveru hackery zaslal účastník řízení ERÚ Usnesení Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje, Územního odboru Písek, Oddělení hospodářské kriminality, Služby kriminální policie a vyšetřování, ze dne 27. dubna 2018. Požadované dokumenty a záznamy o biomase kategorie 1, kterou účastník řízení odebral od dodavatelů GABSETA s.r.o. a MC Miscanthus – Centrum s.r.o. a následně dodal jako palivo z biomasy odběrateli Plzeňská teplárenská, a.s., v roce 2017, nebyly v rámci kontroly účastníkem řízení ERÚ poskytnuty.
- [5] ERÚ v rámci kontroly dne 23. listopadu 2018 písemně požádal společnost GABSETA s.r.o. o poskytnutí „Jednotné žádosti“ s „Deklarací cíleně pěstované biomasy“ podávané na Státní zemědělský intervenční fond, související s cíleně pěstovanou biomasou dodanou účastníku řízení. Tuto žádost se však nepodařilo doručit, neboť adresát byl neznámý. Z obchodního rejstříku vyplynulo, že na základě usnesení Městského soudu v Praze č. j. 82 Cm 832/2015-3 ze dne 31. července 2015, které nabylo právní moci dne 29. srpna 2015, byla společnost GABSETA s.r.o. zrušena a byla nařízena její likvidace ke dni právní moci rozhodnutí. Z důvodu zjištění a ověření původu biomasy a z ní vyrobeného paliva byl požádán Státní zemědělský intervenční fond o poskytnutí „Jednotné žádosti“ s „Deklarací cíleně pěstované biomasy“ podané v letech 2015, 2016 a 2017 společností GABSETA s.r.o. Na základě této žádosti bylo dne 5. prosince 2018 Státním zemědělským intervenčním fondem zasláno ERÚ vyjádření, že tato společnost není v uvedeném období evidována jako žadatel o dotaci v rámci Jednotné žádosti a deklarace cíleně pěstované biomasy. Vzhledem k tomu, že je tato společnost od 29. srpna 2015 v likvidaci, nemohla jí být v tomto období dotace poskytnuta.

- [6] Druhý z producentů cíleně pěstované biomasy, společnost MC Miscanthus – Centrum s.r.o., byl ERÚ písemně vyzván k potvrzení dodávky cíleně pěstované biomasy, tj. biomasy kategorie 1 účastníku řízení v minimálním množství [REDAKCE], jak vyplývá z prohlášení vypracovaného účastníkem řízení a dále o zaslání „Jednotné žádosti“ s „Deklarací cíleně pěstované biomasy“ související s touto dodávkou. Tuto žádost se však rovněž nepodařilo adresátovi doručit. Za účelem ověření původu biomasy a z ní vyrobeného paliva byl požádán Státní zemědělský intervenční fond o zaslání „Jednotné žádosti“ s „Deklarací cíleně pěstované biomasy“ podané v letech 2015, 2016 a 2017 producentem MC Miscanthus – Centrum s.r.o. Na základě této žádosti bylo dne 17. července 2019 Státním zemědělským intervenčním fondem zasláno ERÚ vyjádření, že společnost MC Miscanthus – Centrum s.r.o. nebyla v letech 2015–2017 žadatelem o dotace v rámci „Jednotné žádosti“ a „Deklarace cíleně pěstované biomasy“.
- [7] Na základě provedené kontroly zahájil ERÚ s účastníkem řízení dne 9. října 2019 správní řízení pro podezření ze spáchání přestupku podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o podporovaných zdrojích energie, neboť dospěl k podezření, že účastník řízení nesplnil povinnost uchovávat úplné a pravdivé dokumenty a záznamy o použitých druzích biomasy podle ust. § 7 odst. 5 zákona o podporovaných zdrojích energie.
- [8] V průběhu správního řízení bylo správním orgánem zjištěno, že společnost MC Miscanthus – Centrum s.r.o. nebyla producentem cíleně pěstované biomasy a s účastníkem řízení nikdy nespolečně pracovala a tuto společnost a ani její zástupce nezná (viz sdělení společnosti MC Miscanthus – Centrum s.r.o. ze dne 30. dubna 2021). Z písemného vyjádření [REDAKCE] (jednatele společnosti GABSETA s.r.o.), které potvrdil i v rámci ústního jednání konaného dne 13. října 2022, vyplynulo, že o skutečnosti, že byl jednatelem společnosti se dozvěděl až od policie. Nemá povědomí o tom, že by společnost GABSETA s.r.o. pěstovala nějakou biomasu či s ní obchodovala a název účastníka řízení mu nic neříká.
- [9] Podle ust. § 49 odst. 1 písm. c) zákona o podporovaných zdrojích energie ve znění účinném do 31. prosince 2021 se právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba dopustí přestupku tím, že jako výrobce paliva, dodavatel paliva nebo dovozce paliva z biomasy, biokapaliny nebo bioplynu nesplní povinnosti podle § 7 odst. 5.
- [10] Podle ust. § 7 odst. 5 zákona o podporovaných zdrojích energie ve znění účinném do 31. prosince 2021 výrobce paliva, dodavatel paliva nebo dovozce paliva z biomasy, z biokapaliny nebo z bioplynu je povinen uchovávat úplné a pravdivé dokumenty a záznamy o použitých druzích biomasy, biokapalin a bioplynu a o způsobu jejich využití pro výrobu paliv v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem, nejméně po dobu 5 let ode dne, kdy tyto dokumenty a záznamy vznikly, a na vyžádání je zpřístupnit Úřadu, ministerstvu a operátorovi trhu.
- [11] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 7/2008 – 55 ze dne 4. prosince 2008 představuje použití pozdějšího zákona, jestliže je pro pachatele příznivější (retroaktivita in mitius či retroaktivita in bonam partem), zásadní výjimku z obecného principu zákazu zpětné účinnosti právních norem (retroaktivita), jakožto jednoho ze základních prvků právního státu pramenícího z požadavku právní jistoty. Důvodem tohoto průlomu je především skutečnost, že pokud společnost některé jednání již nezakazuje a nepostihuje hrozbou správního trestu, nelze spravedlivě trvat na potrestání pachatele přestupku. Pokud tedy dojde ke změně právní úpravy a konkrétní přestupek bude ze zákona vypuštěn (jednání bude dekriminalizováno), zanikne jeho trestnost a nebude již možné za jeho spáchání pachatele přestupku potrestat. V takovém případě to bude pro pachatele přestupku nejpříznivější (srov. JEMELKA, Luboš. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích : komentář. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-666-1 k § 2).
- [12] Zákon o podporovaných zdrojích energie ve znění rozhodném ve vztahu k okamžiku (potenciálního) spáchání přestupku účastníkem řízení, tj. ve znění účinném do 31. prosince 2021, byl novelizován

zákonem č. 382/2021 Sb. Podle důvodové zprávy této novely byly z důvodu zjednodušení a zpřehlednění celého textu zákona informační povinnosti zavedené v původním ust. § 7 odst. 4, 5 a 6 (a analogická ustanovení v části podpory tepla) vypuštěna a vložena do jednotného ust. § 39, společného pro podporu elektřiny, podporu tepla i podporu biometanu.

- [13] Podle ust. § 39 odst. 6 zákona o podporovaných zdrojích energie ve znění účinném od 1. ledna 2022 jsou výrobce paliva, dodavatel paliva a dovozce paliva z biomasy povinni uchovávat dokumenty a záznamy o použitých druzích biomasy, biokapalin, bioplynu a biometanu a o způsobu jejich využití pro výrobu paliv v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem po dobu 5 let ode dne, kdy tyto dokumenty a záznamy vznikly, a na vyžádání je zpřístupnit Úřadu, Inspekci, ministerstvu, Ministerstvu zemědělství a operátorovi trhu.
- [14] Podle ust. § 49 odst. 9 zákona o podporovaných zdrojích energie ve znění účinném od 1. ledna 2022 se výrobce paliva, dodavatel paliva nebo dovozce paliva z biomasy dopustí přestupku tím, že neuchová dokumenty a záznamy o použitých druzích biomasy, biokapalin, bioplynu a biometanu a o způsobu jejich využití pro výrobu paliv po stanovenou dobu nebo na vyžádání tyto dokumenty a záznamy nezpřístupní podle § 39 odst. 6.
- [15] Správní orgán považuje za zjevné, že novelou zákona o podporovaných zdrojích energie účinnou od 1. ledna 2022 došlo ze strany zákonodárce, ať již neúmyslně či úmyslně, k vypuštění povinnosti mj. dodavatele paliva z biomasy uchovávat dokumenty a záznamy o použitých druzích biomasy, které by byly pravdivé a úplné. Správní orgán považuje za nepochybně výkladem dovoditelnou skutečnost, že tyto dokumenty a záznamy by měly věrně zobrazovat veškeré požadované údaje týkající se dodávané biomasy, kdy uchovávání těchto druhů dokumentů má svůj zásadní význam v kontrole a ověření, zda výrobce splnil podmínky nároku na podporu, případně v jaké kategorii, podle níž se může výše podpory výrazně lišit. Uchováváním nepravdivých dokumentů by předmětná povinnost bezesporu ztratila svůj původní účel (srov. ŠIKOLA, Luděk. Zákon o podporovaných zdrojích energie: komentář. V Praze: C.H. Beck, 2023. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-906-8 k § 49 odst. 9). Podle názoru správního orgánu však zároveň nelze odhlédnout od vymezeného předmětu tohoto řízení, kdy je účastníku řízení přímo vytýkáno uchování nepravdivých prohlášení. S účastníkem řízení je zároveň vedeno řízení v rovině správního trestání (řízení o přestupku), kdy extenzivní výklad skutkové podstaty přestupků, nadto v neprospěch obviněného z přestupku, je bezesporu nepřijatelný, jak lze dovodit z ustálené judikatury. Správní orgán rovněž v projednávaném případě vychází z tzv. presumpce racionálního zákonodárce, kdy zákon o podporovaných zdrojích energie účinný od 1. ledna 2022 např. v ust. § 49 odst. 1 písm. j) považuje za přestupek jednání výrobce, který neposkytne ministerstvu na vyžádání úplné a pravdivé informace potřebné k provedení sektorového šetření, či podle ust. § 49 odst. 10 písm. d) je přestupkem provozovatele přenosové či distribuční soustavy rovněž nepředání úplných a pravdivých hodnot operátorovi trhu. Měl-li by tedy zákonodárce v úmyslu trestat v rovině přestupkového řízení dodavatele biomasy za poskytnutí či uchovávání nepravdivých dokumentů, nesporně by na tuto skutečnost pamatoval a kriminalizoval ji zakotvením příslušné skutkové podstaty v odst. 9 téhož paragrafu, který výhradně vymezuje skutkové podstaty, jichž se může dopustit právě dodavatel paliva (biomasy) jako zvláštní subjekt přestupku ve smyslu ust. § 12 zákona o odpovědnosti za přestupky. Došlo-li pak v důsledku jednání účastníka řízení ke spáchání trestného činu (např. dotačního podvodu) učinil správní orgán již dříve příslušné kroky ve vztahu k orgánům činným v trestním řízení.
- [16] Správní orgán tedy uzavírá, že porovnáním právní úpravy účinné v okamžiku (potenciálního) spáchání přestupku (do 31. prosince 2021) a právní úpravy pozdější (od 1. ledna 2022) dospěl k závěru, že právní úprava pozdější je ve smyslu ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky příznivější pro účastníka řízení, neboť v konečném důsledku došlo k dekriminalizaci jednání účastníka řízení. Podle pozdější právní úpravy není uchovávání nepravdivých dokumentů a záznamů o použitých druzích biomasy přestupkem podle zákona o podporovaných zdrojích energie a správnímu orgánu nezbyvá, než řízení o přestupku ve smyslu ust. § 86 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky zastavit.

Poučení

Proti tomuto usnesení lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení usnesení, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené usnesení připraveno k vyzvednutí. Včas podaný a přípustný rozklad má odkladný účinek.

Mgr. Lukáš Kugler, v. r.
oprávněná úřední osoba
ředitel odboru sankčních řízení

Obdrží: 1. písecká lesní a dřevařská, a.s. prostřednictvím JUDr. Stanislava Vachty, LL.M., advokáta